

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»

Ғылыми кеңес төрағасы,
ректор, ҚР ҰҒА академигі
Ғазалиев А.М.

«___» _____ 2013ж.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАГДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

PRYa 3205 «Кәсіби орыс тілі» пәні

PRYa 16 «Кәсіби орыс тілі» модулі

5B071200 «Машина жасау» мамандығы

Машина жасау институты

Орыс тілі және мәдениеті кафедрасы

2013

Алғы сөз

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасы (syllabus) әзірленеді:
орыс тілі және мәдениеті кафедрасының менгерушісі, доцент Оспанова Б.Р.,
оқытушылар Савина Н.Н., Сейдахметова З.К., Журавлева Л.Н.

Орыс тілі және мәдениеті кафедрасының отырысында талқыланды

«____» 2013 ж. № _____ хаттама

Кафедра менгерушісі «____» 2013 ж.

Машина жасау институты әдістемелік бюросында мақұлданды

«____» 2013 ж. № _____ хаттама

Төраға «____» 2013 ж.

кафедрасымен келісіледі

Кафедра менгерушісі «____» 2013 ж.

Оқытушы туралы мәліметтер және байланыс ақпарат

Аты-жөні: Оспанова Бикеш Ревқызы, орыс тілі және мәдениеті кафедрасының менгерушісі, доцент

Савина Нина Николаевна, оқытушы

Сейдахметова Зергуль Кобландиевна, оқытушы

Журавлева Любовь Николаевна, оқытушы.

Орыс тілі және мәдениеті кафедрасы ҚарМТУ I корпусында (Б.Бульвары, 56) орналасқан, 506 ауд., байланыс телефоны 565932, қос.2046.

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны Кредит ECTS	Сабактардың түрі					СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау түрі			
		Косылған сағаттар саны			ОСӨЖ сағаттарының саны	Барлығы сағаттар ар саны						
		Лекция-лар	Практикалық сабактар	Зертханалық сабактар								
5	2 3	-	30		30	60	30	90	Емтихан			

Пәннің сипаттамасы

«Кәсіби орыс тілі» пәні техникалық мамандардың профилі үшін жалпы білім пәндердің циклына кіреді. Аяқталған және өз бетімен курс ретінде ұсынылады. Келешекті мамандарды оқыту кәсіптік-бағыттар көрсету жүзеге асады.

Пәннің мақсаты

«Кәсіби орыс тілі» пәннің мақсаты орыс тілінде коммуникативті құзыретін әдетті даму және қалпастыру, білікті жеке тұлғаны дайындау, кәсіпті маңызды жағыдайларда бірдей қарым-қатынасты құру.

Пәннің міндеттері

Пәннің міндеттері мынадай: кәсіптік қарым-қатынас саласында және ғылыми мәтіннің құрылудында практикалық білімдермен қолдануды үйрету; студенттердің эстетикалық тәрбиелеуді және жалпы мәдениетің дамыту; жалпы кәсіптік және жалпы гуманитарлық ой өрісін кеңейту.

Берілген пәнді оқу нәтижесінде студенттердің міндетті:

- оның жанырлық сан алуандық және ғылыми стиль туралы;
- ғылыми мәтіннің ереже құрылымдар туралы және тілдік құрастыру;
- техникалық мәтіннің мағыналық-лингвистикалық талдау және

құрылымды-сематикалық тәсілдері мен әдістері туралы;

– кәсіптік қарым-қатынаста функциональді тіл жүйесінің ерекшеліктері туралы;

білу:

- ғылыми құрылым техникалық кәсіби және ғылыми лексика;
- мәтіннің түрлі жаңырлардың нәтиже ережелері;
- техникалық сала қызметінің тілдік нормалары;
- іскерлік құзыретінің негіздері;

жасай білу:

- ғылыми-техникалық ақпаратты түсіндіріп беру және қорыту;
- жазбаша және ауызша мәтіндерді ақпаратты қайта қарастыру негізгі тәсілдерін қолдану;
- қарым-қатынас жағыдайларда және коммуникативті интенциясына тілдік құралдарды сәйкес талдау;

практикалық әдеттер табу:

- ғылыми-техникалық әдебиеттермен жұмыс жасау;
- екінші қайтара ғылыми мәтіндердің нәтижелеу: андатпа, тезистер, түндеме, рефераттар, баяндамалар;
- кәсіптік қызмет негізінде ғылыми-техникалық ақпаратты өз бетімен іздеу.

Айрықша деректемелер

Берілген пәнді оқу үшін келесі пәндерді (бөлімдерді (тақырыптарды) көрсетумен) менгеру қажет:

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы
Орыс тілі (1 курс)	Мәтін байланыс сөз сөйлеудің оқу жүесінің құрамы
Орыс тілі (1 курс)	Орыс тілінің функциональді стилі
Орыс тілі (1 курс)	Ғылыми стиль, оның негізгі ерекшеліктері
Орыс тілі (1 курс)	Синтаксис (Кұрмалас сөйлем)

Тұрақты деректемелер

«Кәсіби орыс тілі» пәнін оқу кезінде алған білімдерін негізгі және кәсіби пәндерді 5B071200 «Машина жасау»: дайындалар мен материалдар құрылымы; машина және механизм теориясы; өндірістің технологиялық дайындалуы; теория механикасы және тағы басқа манадықтар бойынша менгеруде қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабактардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, с.				
	Лекция лар	Практикалық саб.	Зертханалық саб.	ОСӨЖ	СӨЖ
1. Профессиональный русский язык как основа формирования предметно-языковой базы инженера-машиностроителя.. 1.1.Профессиональная терминология как основной признак научного стиля. 1.2. Обучение научному стилю речи как языку Профессиональный русский язык как основа формирования предметно-языкового материала. 1.3.Научные методы исследования. 1.4. Структура и содержание научно-исследовательской работы по специальности. Оформление научной работы.	-	8	-	8	8
2. Базовый категориально-понятийный аппарат в учебно-профессиональной и научно-профессиональной сферах. Развитие навыков и речевых умений на уровне компрессии научной информации.	-	12	-	12	12
3. Характеристика содержания предметной области по специальности на русском языке. Развитие профессиональной компетенции при работе с научными текстами по специальности и усвоение специального профессионально-ориентированного материала с использованием его в профессиональных ситуациях.	-	6	-	6	6
4. Связь профессионального русского языка с дисциплинами специальности «машиностроение»:	-	4	-	4	4

конструкционные материалы и заготовки; теория механизмов и машин; технологическая подготовка производства; теоретическая механика; сопротивление материалов.					
Трансформация и дифференциация профессионального русского языка. Особенности речевого поведения в профессиональной сфере. Общение как социально-психологический механизм взаимодействия людей.					
Барлығы:		30	-	30	30

Практикалық (семинарлық) сабактардың тізімі

1 тақырып. Қесіби орыс тілі машина жасау инженерінің пәндік-тілдік базасының қалыптастыру негізі ретінді.

Мәтін тілдік бірлік ерекше ретінде. Мәтіннің жанырлары: мәтін- себеп болу(бұйрық, кепілдеме), мәтін-ретроспекция және бағалау (есеп, шолу, андатпа), қарым-қатынаты орналастыру(бөлшек, интервью, шақыру және т.б.); мәтіннің лингвистикалық құралдарын үйімдастыру.

Оку ғылыми мәтіннің құрылымын үйімдастыру: а) ашылтын мазмұнның мінездемесі, б) берілетін мазмұнның көз қарасының түрі. Мәтіннің түрлері: сипаттау, хабарландыру, талқылау, дәлелдеу.

Мәтіннің құрылым- сематикалық ерекшеліктері. Нағыз мәтіннің теориялық негізінде мәтін-сипаттау туралы. Мәтін-сипаттау зерттеу процесі(оның нәтижесі мен эксперименті).

1.1. Ғылыми стиЛЬДІҢ ТҮРЛЕРІ НЕГІЗІНДЕ КӘСІПТІК ТЕРМИНОЛОГИЯ.

Ғылыми стиЛЬДІҢ лексикалық негізі және адамшылық ғылыми қызыметінің саласында термин негізгі бірлік түсінігі. Ғылыми-техникалық терминология. Арнайы терминдер.

1.2. «Машина жасау» мамандық тіліне арналған ғылыми стиЛЬДІ ОҚЫТУ.

Мамандық тілдіне арналған жалпы ғылыми стиЛЬДІҢ мінездемесі. Ғылыми стиль, кәсіптік тіл, кәсіптік жargon: ұқсастықтары және өзгешеліктері. Ғылыми стиЛЬДІҢ түрлері. Заманауи ғылыми стиЛЬДІҢ жанырлары. Ғылыми әдістемелердің зерттеулери. Тақырыптарды және мәселелерді әдіс ережеге сәйкес таңдау. Ғылыми қарым-қатынас ерекшеліктері. Ғылыми стиЛЬДІҢ тілден тыс қасиеттері. Ғылыми стиЛЬДІҢ тілдік бірліктері.

1.3. Ғылыми әдістемелердің зерттеулери.

Тақырыптарды және мәселелерді әдіс ережеге сәйкес таңдау. Түрлі бағытты зерттеулар үшін әдістемелердің түрлері. Зерттеу тақырып бойынша әдебиеттердің таңдау принциптері.

1.4. Мамандық бойынша ғылыми-зерттеу жұмысының мазмұны және құрылымы.

Ғылыми-зерттеу жұмыстардың құрылымы. Жұмыстар мазмұнының талаптары. Символ тілі, графикалық тіл. Қысқарту. Қысқартулардың түрлері. Жалпы қолданылатың қысқартулар. Сөз тіркестері мен сөздердің қысқартылу әдістер.

Мәтіннің тарау мен бөлімі түрлері. Цитата келтіру ережелері. Мәтіндік фрагменттердің бөлу және оның қолдану мүмкіндіктері. Сілте жасаудың рәсімдеу ережелері. Библиографияны құрастыру ережелері.

2 тақырып. Ғылыми-кәсіптік және оқу-кәсіптік салаларда категориялық- түсінушілік базалық аппарат.

Ғылыми мәтін компрессия ретінде қайта қарастыру негізгі түрі. Түпдерек-мәтіндерінің компрессия түрлері. Мәтіннің компрессия жережелерінің негіздері.

Мамандық бойынша ғылыми мәтіннің тезистеу. Тезистің мазмұнды-стилистикалық негіздері. Мәтінді тезистеу кезеңінде жазбаша әдеттерін дамыту. Ғылыми салада тезистердің түрлері.

Мамандық бойынша ғылыми мәтіндерге аннотация жасау. Тұтынушы ерекшеліктерін есептей отырып аннотацияның түрлері.

Мамандық бойынша ғылыми мәтіндердің рефераттау. Өнімді және өнімсіз рефераттардың түрлері. Реферат түрінде мәтіннің ақпараттық мазмұның беру. Рефераттың үлгі-схема композициясы. Рефераттың тілдік құрал рәсімдері.

Мамандық бойынша ғылыми мәтіндердің пікірлеу. Ғылыми пікірлердің құрылымы.

Мамандық бойынша ғылыми жұмыс туралы сипаттау. Ғылыми пікірдің құрылымы.

3 тақырып. Орыс тілінде «машина жасау» мамандық бойынша пәндік саласында мазмұнының мінездемесі. Кәсіптік жағыдайларда кәсіптік- бағдарлау материалын қолдануымен мамандық бойынша ғылыми мәтіндермен жұмыс жасауда кәсіптік құзыретің дамыту.

Мамандық бойынша мәтінді тезистеу кезінде жазбаша дағдыларын дамыту.

Мамандық бойынша мәтінді аннотация жасау кезінде жазбаша дағдыларын дамыту.

Мамандық бойынша мәтінді реферат жазу кезінде жазбаша дағдыларын дамыту.

Мамандық бойынша мәтінді рецензия жазу кезінде жазбаша дағдыларын дамыту.

Мамандық бойынша мәтінді пікірлеу кезінде жазбаша дағдыларын дамыту.

4 тақырып. «Машина жасау» мамандығы бойынша: механика теориясы, материалдардың кедергісі, машина және механизмдердің теориясы, дайындаудар мен материалдар құрылымы пән мамандықтармен қәсіптік орыс тілінің байланысы. Кәсіптік орыс тілінің өзгеруі және түрлерге бөлінуі. Кәсіптік салада тілдік тәртіпперінің ерекшеліктері. Адамдардың әлеуметтік - психологиялық қарым-қатынас механизмі.

Өзара оқыту принциптерін жүзеге асыру: мамандықтар пәнімен орыс тілінің өзара қарым-қатынас. Кәсіптік салада коммуникативті және тілдік құзыретің еліктеу, алмастыру, түрлендіру, репродуктивті және тілдік тапсырмалар тілдік қалыптасуына бағдарланады.

Жеке адамның қарым-қатынас негіздері. Сөйлеу оқиғасы, сөйлеу жақыдайы, сөйлеу қарым-қатынасы. Кәсіптік салада сөйлеу мәдениетінің тәртібі. Адамның мәдениеті және білімі ауызша сөйлеудің көрсеткіші. Кәсіптік қызметіне байланысты, хабарлама түрінде сөйлеу жаттығулар, көпшілік алдында сөз сөйлеу, оқыған туралы пікірмен бөлісу, берілген тақырыпқа дискуссиялар, коммуникативті құзырет жағыдайларда диалогтар құру. Баяндамалар мен презентациялардың рәсімдеу ережелері.

**Лабораторлық сабактардың тізімі(бағдарлама бойынша
қарастырылмаған)**
**Курстық жобалардың тақырыбы (бағдарлама бойынша
қарастырылмаған)**

Оқытушымен студенттің өздік жұмысының тақырыптық жоспары

ОСӨЖ тақырыбының атауы	Сабактың мақсаты	Сабактың түрі	Тапсырманың мазмұны	Ұсынылатын әдебиет
1тақырып. Кәсіби орыс тілі машина жасау инженерінің пәндік-тілдік базасының қалыптастыру негізі ретінді. Мәтін тілдік бірлік ерекше ретінде. Мәтіннің жаңырлары: мәтін-себеп болу(бұйрық, кепілдеме), мәтін-ретроспекция және бағалау (есеп, шолу, андатпа), қарым-қатынаты орналастыру(бөлшек, интервью, шақыру және т.б.); мәтіннің лингвистикалық	Берілген тақырып бойынша білімді терендетеу. Студенттер ді арнағы әдебиеттер ді оқытуға дайындау Негізгі құрылымды компоненттерің	Семинар-кеңес	Мәтіннің құрылымдық компоненттердің негізгі тапсырмалардың орындалуы Мәтіннің мазмұның болжауы, негізгі ақпараттың тапсырмаларын орындалуы.	[1], [2], [5], [8], [12], [13] [14]

<p>құралдарын ұйымдастыру.</p> <p>Оқу ғылыми мәтіннің құрылымын ұйымдастыру:</p> <p>а) ашылтын мазмұнның мінездемесі, б) берілетін мазмұнның көз қарасының түрі. Мәтіннің түрлері: сипаттау, хабарландыру, талқылау, дәлелдеу.</p> <p>Мәтіннің құрылым-сематикалық ерекшеліктері. Нағыз мәтіннің теориялық негізінде мәтін-сипаттау туралы. Мәтін-сипаттау зерттеу процесі (оның нәтижесі мен эксперименті).</p>	<p>есептептеу, мәтіннің мағыналық құрылым талдау тәсілдермен менгеру.</p> <p>.</p>			
<p>1.1. Ғылыми стильдің түрлері негізінде кәсіптік терминология.</p> <p>Ғылыми стиЛЬДІҢ лексикалық негізі және адамшылық ғылыми қызыметінің саласында термин негізгі бірлік түсінігі. Ғылыми-техникалық терминология. Арнайы терминдер.</p>	<p>Мәтіннің түріне сүйе отыра қажетті ақпаратты табуын дамыту.</p> <p>.</p>	<p>Семинар-кеңес</p>	<p>Терминологиялық сөздікпен жұмыс жасау</p> <p>Оқу техникасын енбекпен өтешу.</p>	<p>[1], [2], [4], [11], [12]</p>
<p>1.2. «Машина жасау» мамандық тіліне арналған ғылыми стиЛЬДІ ОҚЫТУ.</p> <p>Мамандық тілдіне арналған жалпы ғылыми стиЛЬДІҢ мінездемесі. Ғылыми стиль, кәсіптік тіл, кәсіптік жаргон: ұқсастықтары және өзгешіліктері. Ғылыми стиЛЬДІҢ түрлері. Заманауи ғылыми стиЛЬДІҢ жанырлары. Ғылыми әдістемелердің зерттеулері. Тақырыптарды және мәселелерді әдіс ережеге сәйкес тандау. Ғылыми қарым-қатынас ерекшеліктері. Ғылыми стиЛЬДІҢ тілден тыс қасиеттері. Ғылыми</p>	<p>Ғылыми стиль мәтіндерін талдау және айырумен дағдырларды қалыптастыру.</p> <p>Кең лексикалық материалда түрлі синтаксистік, грамматикалық</p>	<p>Семинар-кеңес</p>	<p>Оқыған негізінде жеке монолог-талқылау құрастыруында автордың ойын түсіндіру тапсырмалары.</p> <p>Мамандық бойынша мәтіндердің практикада қайта айтуда.</p>	<p>[5], [9]</p>

<p>стильдің тілдік бірліктері.</p> <p>1.3. Ғылыми әдістемелердің зерттеулері.</p> <p>Тақырыптарды және мәселелерді әдіс ережеге сәйкес тандау. Түрлі бағытты зерттеулер үшін әдістемелердің түрлері. Зерттеу тақырып бойынша әдебиеттердің тандау принциптері.</p>	<p>құрылышта рын оку және енбекпен өтеу</p>		<p>Мәтіндерді аудирование жасауда сөздерді қолдануда типтік қателерге тапсырмалар.</p>	
<p>1.4. Мамандық бойынша ғылыми- зерттеу жұмысының мазмұны және құрылымы.</p> <p>Ғылыми-зерттеу жұмыстардың құрылымы. Жұмыстар мазмұнының талаптары. Символ тілі, графикалық тіл. Қысқарту. Қысқартулардың түрлері. Жалпы қолданылатын қысқартулар. Сөз тіркестері мен сөздердің қысқартылу әдістер.</p>	<p>Ғылыми жұмыстар- дың құрастыру әдептерін дамыту.</p>	<p>Жазбаша және ауызша түрлерінде белсенді тілдік материалын енгізу</p>		
<p>Мәтіннің тарау мен бөлімі түрлері. Цитата келтіру ережелері. Мәтіндік фрагменттердің болу және оның қолдану мүмкіндіктері. Сілте жасаудың рәсімдеу ережелері.</p> <p>Библиографияны құрастыру ережелері.</p>	<p>2тақырып. Ғылыми-кәсіптік және оку-кәсіптік салаларда категориялық-түсінушілік базалық аппарат.</p> <p>Ғылыми мәтін компрессия ретінде қайта қарастыру негізгі түрі. Тұпдерек-мәтіндерінің компрессия түрлері. Мәтіннің компрессия жережелерінің негіздері.</p> <p>Мамандық бойынша ғылыми мәтіннің тезистеу.</p>	<p>Өнімді сөз сөйлеуді қалыптастыру</p> <p>Мәтіннің компрессия ережелерін ұғыну</p> <p>Екінші мәтіндердің жазу үшін бір үлгідегі</p>	<p>Грамматикалық тапсырмаларды орындау.</p> <p>Оқу техникасын дамыту.</p> <p>Мәтіндерден негізгі ақпаратты шығару түрлері мен тәсілдеріне байланысты жаттығулар, әріде оның екінши мәтін түрде қайта еске</p>	<p>[1], [2], [5], [9], [10], [11]</p>

<p>Тезистің мазмұнды- стилистикалық негіздері. Мәтінді тезистеу кезеңінде жазбаша әдептерін дамыту. Ғылыми салада тезистердің түрлері.</p> <p>Мамандық бойынша ғылыми мәтіндерге аннотация жасау. Тұтынуши ерекшеліктерін есептей отырып аннотацияның түрлері.</p> <p>Мамандық бойынша ғылыми мәтіндердің рефераттау. Өнімді және өнімсіз рефераттардың түрлері. Реферат түрінде мәтіннің ақпараттық мазмұның беру. Рефераттың ұлгі-схема композициясы. Рефераттың тілдік құрал рәсімдері.</p> <p>Мамандық бойынша ғылыми мәтіндердің пікірлеу. Ғылыми пікірлердің құрылымы.</p> <p>Мамандық бойынша ғылыми жұмыс туралы сипаттау. Ғылыми пікірдің құрылымы.</p> <p>Зтақырып. Орыс тілінде «машина жасау» мамандық бойынша пәндік саласында мазмұнының мінездемесі. Кәсіптік жағыдайларда кәсіптік- бағдарлау материалын қолдануымен мамандық бойынша ғылыми мәтіндермен жұмыс жасауда кәсіптік құзыретің дамыту.</p> <p>Мамандық бойынша мәтінді тезистеу кезінде жазбаша дағыларын дамыту.</p> <p>Мамандық бойынша мәтінді аннотация жасау кезінде жазбаша дағыларын дамыту.</p>	<p>құрылымда рын ұғыну.</p> <p>Сипаттау- лар, пікірлеу- лер, андатпалар, рефераттар, тезистерді жазбаша түрінде құрастыру- ларын дамыту</p> <p>Мәтіннің кеңейтуі және компрессия тәсілдерін ұғыну.</p> <p>Мамандық бойынша мәтіндерді ң түсіндіруін дамыту.</p> <p>Мамандық бойынша лексиканы ұғыну.</p>		<p>түсіру.</p> <p>Екінші мәтіндердің түрлі жазылуы.</p> <p>Монологиялық сөз сөйлеуді құрастыру үшін оку техникасынмен жұмыс жасау.</p> <p>Сәйкес тілдік құралдарды қолдануымен екінші мәтіндерді құрастыру тапсырмаларды орындау.</p> <p>Оқып үйренушінің техникасынмен жұмыс жасау.</p>	<p>[5], [6], [9], [10], [12], [13], 14]</p>
---	--	--	--	---

<p>Мамандық бойынша мәтінді реферат жазу кезінде жазбаша дағдыларын дамыту.</p> <p>Мамандық бойынша мәтінді рецензия жазу кезінде жазбаша дағдыларын дамыту.</p> <p>Мамандық бойынша мәтінді пікірлеу кезінде жазбаша дағдыларын дамыту.</p>			
<p>4тақырып. Пән мамандықтармен кәсіптік орыс тілінің байланысы. Кәсіптік орыс тілінің өзгеруі және түрлерге бөлінуі. Кәсіптік салада тілдік тәртіптерінің ерекшеліктері. Адамдардың әлеуметтік - психологиялық қарым-қатынас механизмі.</p> <p>Өзара оқыту принциптерін жүзеге асыру: мамандықтар пәнімен орыс тілінің өзара қарым-қатынас. Кәсіптік салада коммуникативті және тілдік құзыретің еліктеу, алмастыру, түрлендіру, репродуктивті және тілдік тапсырмалар тілдік қалыптасуына бағдарланады.</p> <p>Жеке адамның қарым-қатынас негіздері. Сөйлеу оқиғасы, сөйлеу жақыдайы, сөйлеу қарым-қатынасы. Кәсіптік салада сөйлеу мәдениетінің тәртібі. Адамның мәдениеті және білімі ауызша сөйлеудің көрсеткіші. Кәсіптік қызметіне байланысты, хабарлама түрінде сөйлеу жаттығулар, көпшілік алдында сөз сөйлеу, оқыған туралы пікірмен</p>	<p>Мамандық бойынша мәтіндерді шығармашылықтарал ауды және өзгертуді дамыту.</p> <p>Түрлі үлгілі байланыстарды мәтіндер құру, жеке деңгейлі лингвистикалық түрлерін қолдану, қажетті ақпаратты қалыптастыру білу.</p> <p>Кәсіптік саласында коммуникативті, сөйлеу және тілдік құзыретің дамыту.</p>	<p>Жазбаша және ауызша сөз сөйлеудің құрастыру тапсырмалар орындау.</p> <p>Бейімделген және бейімделмеген мәтіндермен жұмыс жасау.</p> <p>Семинар-кеңес</p>	<p>[3]</p> <p>[5], [7], [8], [12]</p> <p>Тілдік, репродуктивті, өзгеру, алмастыру және еліктеу тапсырмаларды орындау.</p> <p>Сөз сөйлеуге, айтылуына және хат жазу тәсілдеріне жаттығулар орындау.</p>

бөлісу, берілген тақырыпқа дискуссиялар, коммуникативті құзырет жағыдайларда диалогтар құру. Баяндамалар мен презентациялардың рәсімдеу ережелері..				
---	--	--	--	--

СӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыбы

№ 1 студенттердің семестрлік жұмысы

Тақырып: Ғылыми стильдің негізгі белгісі ретінде кәсіптік терминология.

Мақсаты: кәсіптік терминдердің тілдік жандандыруы, сөз қорын байыту.

Тапсырма: «машина жасау» мамандық бойынша арнайы терминдер сөздігін құрастыру.

Терминологиялық сөздікті құрастыру №1 семестрлік жұмысының негізгі орындалу талаптары.

1. Ұсынылған сөздіктерге сүйене отырып, мамандықтар бойынша оқулықтардан және оқу құралдардан 200 термин – сөздерді орыс тілінде аудармасын тауып жазу.

2. Сөздік алфавит тәртібі бойынша құрастырылуы керек.
3. Жұмыс кітапша түрінде тексеруге тапсырылады.
4. Орындалу мерзімі – 1ай.
5. Қорғау – 5 апта.
6. Ұсынылатын сөздіктер:

1. Бектаев К. Большой казахско-русский, русско-казахский словарь. - Алматы: Алтын Қазына, 2001. – 704 с.

2.Кусаинов А.К. Казахско-русский, русско-казахский терминологический словарь. В 32-х т. - Алматы: Рауан, 2000.

3. Ефремова Т.Ф., Костомаров В.Г. Словарь грамматических трудностей русского языка. - М. . 1997.– 347 с.

4. Тихонов А.Н. и др. Комплексный словарь русского языка.- М., 2001.– 1229 с.

№ 2 студенттердің семестрлік жұмысы

Тақырыбы: Ғылыми баяндама және оның презентациясы.

Мақсаты: Мамандық бойынша ғылыми баяндамаларды жазу тәсілдерін үйрену.

Тапсырмасы: мамандық бойынша ғылыми баяндама дайындау.

Баяндама түрінде мамандық бойынша тақырыптың презентациясы. Семестрлік жұмыс бойынша берілген ғылыми тақырыптың орындалуы, кәсіптік салада коммуникативті жетілтіруді білуіне негізгі акцент қойылады. Студент баяндама дайындау кезеңінде келесі түрлер мітіндермен іздеу жұмыстарын жасайды (тандау бойынша): мамандық бойынша оқулық

және ғылыми-оқулық мәтіндермен, рефератты-ақпаратты мәтіндермен (энциклопедия және сөздіктерден алынған мақалалар), ғылыми-бағалау мәтіндер (эксперттік бекітулер, қақпайлап сөз сөйлеу) және т.б. Бұдан басқа, студент баяндаманың презентация дайындау кезінде суретпен сипаттау материалдарын дайындау қажет (кестелер, диаграммалар, суретпен сипаттаулар, бейне және фотоматериалдар, слайдттар және т.б.).

1. Орындалу мерзімі – 1 ай.

2. Қорғай – XIII апта.

Студенттердің білімін бағалау белгілері

Пән бойынша емтихан бағасы аралық бақылау (60% дейін) және қорытынды аттестаттау (емтихан) (40% дейін) бойынша үлгерімнің ең жоғары көрсеткіштерінің сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100% дейін мәнді құрайды.

Әріптік баға бойынша бағалау	Сандық бағалау экви- валенттері	Менгерілген білімдердің проценттік мәні	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	Өте жақсы
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	Жақсы
B-	2,75	75-89	Жақсы
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	Қанағаттанарлық
D+	1,33	55-59	Қанағаттанарлық
D	1,0	50-54	Қанағаттанарлық
F	0	0-49	Қанағаттанарлықсыз

«A» (өте жақсы) деген баға, студент семестр барысында пәннің барлық бағдарламалық сұрақтары бойынша өте жақсы білім көрсеткен, сонымен қатар, өздік жұмыс тақырыптары бойынша жиі аралық білімін тапсырған, оқылатын пән бойынша негізгі бағдарлама бойынша теориялық және қолданбалы сұрақтарды оқуда дербестік көрсете білген жағдайда қойылады.

«A-» (өте жақсы) деген баға негізгі зандар мен процестерді, ұғымдарды, пәннің теориялық сұрақтарын жалпылауға қабілетін өте жақсы менгеруін, аудиториялық және дербес жұмыс бойынша аралық тапсырмалардың жиі тапсырылуын болжайды.

«B+» (жақсы) деген баға, студент пәннің сұрақтары бойынша жақсы және өте жақсы білімдер көрсеткен, семестрлік тапсырмаларды қөбінесе «өте жақсы» және кейбіреулерін «жақсы» бағаларға тапсырған жағдайда қойылады.

«В» (жаксы) деген баға, студент, пәннің нақты тақырыбының негізгі мазмұнын ашатын сұрақтары бойынша жақсы және өте жақсы білімдер көрсеткен, семестрлік тапсырмаларды уақытында «өте жақсы» және «жаксы» бағаларға тапсырған жағдайда қойылады.

«В-» (жақсы) деген баға студентке, егер ол аудиториялық қалай болса, дәл солай СӨЖ тақырыптары бойынша пәннің теориялық және қолданбалы сұрақтарына жақсы бағытталады, бірақ семестрде аралық тапсырмаларды жиі тапсыратын және пән бойынша семестрлік тапсырмаларды қайта тапсыру мүмкіндігіне ие болған жағдайда қойылады.

«C+» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабактардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша зейінділік сипаттағы сұрақтарға ие, пәннің жеке модульдарының мазмұнын аша білген, семестрлік тапсырмаларды «жақсы» және «қанағаттанарлық» бағаға тапсырған жағдайда қойылады.

«С» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабактардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша зейінділік сипаттағы сұрақтарға ие, пәннің жеке модульдарының мазмұнын аша білген, семестрлік тапсырмаларды «қанағаттанарлық» бағаға тапсырылған жағдайда қойылады.

«С-» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабактардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша жалпы мағлұматтандырылған және нақты тақырыптың шенберінде ғана жеке занылықтар мен олардың үғымын түсіндіре алатын жағдайда қойылады.

«D+» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабактардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша семестрлік тапсырмаларды уақытында тапсырмаған және нақты тақырыптың шеңберінде ғана жеке зандылықтар мен олардың үғымын түсіндіре алатын жағдайда қойылады.

«D» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол семестрлік тапсырмаларды уақытында тапсырмаған және аудиториялық сабактар мен СӨЖ бойынша білімі төмен, сондай-ақ, сабактар босатқан жағдайда койылады.

«F» (қанағаттанарлықсыз) деген баға студент, СӨЖ және сабактардың түрлері бойынша теориялық және практикалық білімнің төмен деңгейіне де ие емес, сабактарға жи қатыспайтын және уақытында семестрлік тапсырмаларды тапсырмайтын жағдайда қойылады.

Аралық бақылау оқытудың 7-ші, 14-шы апталарында жүргізіледі және бақылаудың келесі түрлерінен шыға отырып, үйымдастырылады:

Бақылау түрі	% -тік мәні	Оқытудың академиялық мерзімі, апта															Барлығы, %
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	

Сабаққа қатысы	1	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	15
Тақырып бойынша тапсырмалар орындау	1	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	10	
ОСӨЖ тапсырмаларды орындау	1	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	11	
СӨЖ бойынша тапсырманы қорғау	1							*						*			2	
Өзін бақылау тапсырмаларын орындау	1							*						*			2	
Бақылау жұмысын орындау	10							*							*		20	
Аттестация бойынша								30							30		60	
емтихан																	40	
Барлығы																	100	

Саясат және рәсімдер

«Кесіби орыс тілі» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сактауды өтінеміз:

8. Сабаққа кешікпей келуді.
2. Дәлелді себепсіз сабақ босатпауды, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды.
3. Студенттің міндетіне барлық сабақтарға қатысу кіреді.
4. Оқу процесінің күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыру.
5. Жіберілген практикалық және зертханалық сабақтар оқытушы белгілеген уақытта қайта тапсыру.
6. Оқу барысына белсенді қатысу.
7. Топлас студенттерге, оқытушыларға шыдамды, ашық, сенімді, адамгершілік тұрғыдан қарау.

Оқу-әдістемелік қамтамасыз етілүшілік

Автордың аты –жөні	Оқу - әдістемелік әдебиетінің атауы	Баспасы, шығарылған жылы	Сандық көрсеткіші	
			Кітапхана-	Кітапха-
НЕГІЗГІ ӘДЕБИЕТ				

1. Шаяхметова Н.К.	Русский язык. Обучение научному стилю.	Алматы: Қазақ университеті, 2007	-	
2. Проскурякова И.Г., Боженкова Р.К., Боженова Н.А.	Пособие по научному стилю речи. Для вузов технического профиля. 2-е издание.	М.: Наука, 2004	147	
3. Гвоздарев Ю.А., Савенкова Л.Б.	Основы коммуникативной стилистики.	М.:ИКЦ «МарТ», 2004	-	
4. Крылова О.А.	Лингвистическая стилистика. Книга 1. Практикум.	М.: высшая школа, 2008	-	
5. Крылова О.А.	Лингвистическая стилистика. Книга 2. Практикум.научному стилю речи.	М.:высшая школа, 2008	100	-
6. Мотина Е.И.	Язык и специальность: лингвометодические основы обучения русскому языку студентов-нефилологов	М.:Русский язык,1983		
7. Воителева Т.М.	Русский язык и культура речи.Методические рекомендации.	М.:Акаде-мия, 2008	-	
8.	Культура устной и письменной речи делового человека. Справочник-практикум.	М.:Наука, 2000	-	
9.Зуева Н.Ю.	Практическое пособие по развитию навыков научной речи.	Алматы: Қазақ университеті, 2007	-	
10. Солганик Г.Я.	Практическая стилистика русского языка.4-е издание.	М.:Академия 2010	-	
11.Карымсакова Р.Д., Вилиметова Г.К.	Русский язык в учебно-профессиональной сфере: географический профиль.Часть 1.	Алматы: Қазақ университеті, 2003		
12.Миронова В.Г., Хмельницкая И.Б.	Обучение научному стилю речи.	Алматы: Ана-тілі, 1993		
13. Демидова А.К.	Пособие по русскому языку. (Научный стиль. Оформление научной работы)	М.:Русский язык, 1991		

14. Павленко В.К., Ким Г.В., Абдыкулова К.Е.	Русский язык: теория и практика.	Алматы: Қазақ университеті, 2003.		
--	----------------------------------	--------------------------------------	--	--

ҚОСЫМША ӘДЕБИЕТ

1. Минбаева С.М.	Практикум по научному стилю речи.	Алматы: Экономика, 2008.-216 б.		
2. Розенталь Д.Е.	Практическая стилистика русского языка.	М.: Высшая школа, 1974.-352	-	
3. коллектив авторов	Пособие по обучению профессиональной научной речи.	М.: Высшая школа, 1984	-	10
4. Сенкевич М.П.	Стилистика научной речи и литературное редактирование научных произведений.	М.: Высшая школа, 1984	-	

Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты және мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындалу үзақтылығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі
1	2	3	4	5	6
Тақырып бойынша жауаптарды орындау	Практикалық сабактардың жоспарына сәйкес	[1], [2], [3], [5], [6] [7],	Оқу жоспары және кесте бойынша 10 апта	Ағымдағы	2-6,8-12 апта
ОСӘЖ бойынша тапсырмаларды орындау	ОСӘЖ тақырыптары бойынша	[1], [2], [3], [5], [6] [7],	10 апта	Ағымдағы	2-6,9-14 апта
СӘЖ бойынша жұмыстық корғау	СӘЖ жоспарына сәйкес	[1], [2], [4], [5], [7] [10],	Оқу жоспар және оқыту курсына сәйкес жыл бойы	Ағымдағы	5,13 апта
Өз-өзін бақылау тапсырмаларын орындау	Жоспарға сәйкес	[1], [2], [3], [4], [5], [6], [7],	2 апта	Аралық	8, 14 апта

бақылау жұмысын орындау	Практикалық және теориялық әдептерін бекіту	[1], [2], [3], [4], [5], [6], [7], [10]	1 біріккен сағат	Ағымдағы	7,14 апта
Емтихан	Пән материалының менгерілу деңгейін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	0,4 біріккен сағаттар	Қорытынды	Сессия кезеңінде

Өзін өзі бақылауға арналған сұрақтар

1. «Машина жасау» мамандығы бойынша жалпы ғылыми және арнайы терминдердің үлгілерін көлтіріңіз.
2. Компрессия дегеніміз не?
3. Компрессия мәтіннің негізгі ережелері қандай?
4. Тезистік жоспардың тезистен қандай айырмашылығы бар?
5. Тезистің құрулуына қандай талаптар қойылады?
6. Аннотация қай кезде қолданылады?
7. Аннотацияның түрлері қандай белгілермен бөлінеді?
8. Аннотацияның негізгі компоненттері қандай?
9. Аннотация қандай мақсатпен құрылады?
10. Библиографиялық сипаттау дегеніміз не?
11. Библиографиялық сипаттаудың элементтерін айтыныз. Олардың ішінде міндеттілері қандай, ал факультативті – қандай?
12. Рефераттың түрлерін айтыңыз?
13. Рефераттың жазылуының ерекшеліктері неден құрылады?
14. Рефераттың композициясы қандай?
15. Рефератты жазу кезінде қандай тілідк құрылым-клишелер қолданылады?
16. Рецензия дегеніміз не?
17. Рецензияның құрылымы қандай?
18. Рецензия мәтіннің синтаксистік құрылымы қандай?
19. Басқа ғылыми жаңырлардан пікірдің айырмашылығы қандай?
20. Пікірдің негізгі қолдануы?
21. Пікірдің құрылымы қандай?

31.03.2004 ж. берілген № 50 мем. баспа лиц.

Басуға қол қойылды ж. Пішімі 60 x 90/16
Есептік баспа табағы 0,1 ш.б.п. Таралымы дана
Тапсырыс Бағасы келісімді

Қарағанды мемлекеттік техникалық университетінің баспасы,
100027, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56